

Fröken Spöke firar Halloween

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Det är Halloween och Ebba, Ivar och Hassans vikarie Fröken Sparre, som är ett spöke, vill veta allt om halloween. Rektorn på skolan berättar att han inte gillar halloween, men barnen bestämmer sig för att klä ut sig och gå en bus- eller godisrunda. Fröken Sparre vill också klä ut sig och följa med. Plötsligt träffar de rektorn som är ute och går med sin hund. Rektorn tror att de skrämmer hans hund och blir sur och skäller på dem. Fröken Sparre och barnen bestämmer sig för att lära rektorn en läxa ...

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

ÅTERBERÄTTA BOKEN

Eleverna ska träna på att återberätta boken med hjälp av stödord. Som stöttning under arbetet med att återberätta är det bra att ha en begreppsbank där det finns många intressanta och användbara ord från boken. Här kommer exempel på ord som kan vara bra att ha:

halloween

rektorn

musiklärare

rädda

skrämma

Alla helgons afton

tända ljus

chokladask

utklädnad

kyrkogården

"lära en läxa"

Skriv upp några tidsord på lappar och sätt upp på whiteboardtavlan. Lär eleverna att det är viktigt att variera sina tidsord när man berättar.

En dag

Nästa dag

När

Sedan

Plötsligt

Efter en stund

Låt sedan eleverna återberätta *Fröken Spöke firar halloween* med hjälp av tidsorden. De kan även ta hjälp av begreppen. Eleverna kan återberätta i par eller i smågrupper. Vill man därefter gå vidare kan de även återberätta boken skriftligt.

FINNS SPÖKEN?

Skriv nedanstående frågor på lappar. Vik ihop dem och låt sedan eleverna sitta i par och dra var sin lapp med en fråga att diskutera. Därefter får eleverna besvara frågan och diskutera med de andra i klassen.

- Tror du på spöken?
- Spelar det någon roll om det är natt eller dag?
- Spelar det någon roll om man är ensam eller tillsammans med andra?
- Spelar det någon roll på vilken plats man är?
- Spelar det någon roll vad man gjorde nyss?
- Vilka platser utspelar sig spökhistorier på?
- När utspelar de sig?
- Brukar huvudpersonen vara ensam eller tillsammans med någon?
- Vilka figurer brukar man stöta på?
- Vad brukar hända?
- Vilka saker kan rädda huvudpersonen?
- Hur slutar ofta spökhistorier? Kan de sluta på olika sätt?

PROCESSLOGG

Följande kommer från Litteraturbanken.se, Litteraturbankens skola.

Med *processlogg* menas att man skriver allteftersom man läser boken. Man väntar alltså inte tills texten är färdigläst.

Frågor innan ni börjar läsa texten

- Titta på titeln och om det är en bok också på omslagsbilden och baksidestexten. (Dessa finns dock inte med på Litteraturbanken.se.) Vad för slags text verkar det vara? Vad har ni för förväntningar på boken? Vad tror ni att den kommer att handla om?
- Har ni läst något av författaren förut eller har ni läst något i samma genre tidigare?
- Hur tror ni att det kommer att hjälpa er när ni börjar läsa texten?

Frågor när ni har kommit en bit in i texten

- Hur har författaren gjort för att ni ska bli intresserade av bokens handling?
- Hur presenteras karaktärerna? Hur mycket har ni fått reda på hittills om dem?
- Har ni kommit på vad textens huvudproblem eller konflikt skulle kunna vara?

Frågor att tänka på när ni har kommit halvvägs in i texten

- Vilken händelse tycker ni är viktigast så här långt? Motivera varför ni tycker så.
- Hur markerar författaren att tiden går? Under hur lång tid har handlingen hittills pågått?
- Hur tror ni att problemet eller konflikten kommer att lösas?
- Vad vet ni nu om huvudpersonen? Hur har ni lärt känna honom eller henne närmare? Ge exempel.
- Hurdana är de andra personerna?
- Börjar ni förstå varför texten har fått sin titel?

Frågor att tänka på när du har läst färdigt texten

- Slutade berättelsen som ni trodde?
- Påminde boken om någon annan bok ni har läst eller någon film ni har sett eller något ni har varit med om i verkligheten?
- Hur skulle en fortsättning på handlingen kunna utvecklas?

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Kapitel 1 – Halloween

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vilken veckodag är det när Fröken Sparre är rastvakt?
Det är fredag när Fröken Sparre är rastvakt.
2. Vad gillar inte Fröken Sparre?
Fröken Sparre gillar inte vin.
3. Varför blev Fröken Sparre ledsen?
Fröken Sparre blev ledsen för att rektorn inte gillar spöken.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

4. Varför har Fröken Sparre en iskall arm?
Fröken Sparre har en iskall arm för att hon är ett spöke. (Ett spöke är inte levande och när man inte lever blir man kall.)

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

5. Varför tror du att barnen bara kallar Fröken Sparre för Fröken Spöke när ingen vuxen hör?
Eget svar.

Kapitel 2 – Ivar får en idé

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

6. Vem följer Fröken Sparre med hem efter skolan?
Fröken Sparre följer med Ivar och Ebba hem efter skolan.
7. Vad gör man på Alla helgons dag?
På Alla helgons dag går man till kyrkogården och tänder ljus.
8. Vad ska Fröken Sparre och barnen göra innan skolan är slut för dagen?
Fröken Sparre och barnen ska ha matte innan de går hem från skolan.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

9. Titta på bilden. Vad gör Fröken Sparre och barnen?

Eget svar (men förmodligen berättar de för Fröken Sparre om halloween).

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

10. Vilken utklädnad skulle du vilja ha till halloween?
Eget svar.
11. Varför tror du att Fröken Spöke inte vill vara ett spöke?
Eget svar.

Kapitel 3 – En mumie med svarta skor

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

12. Varför gömmer Fröken Sparre sig i garderoben?
Fröken Sparre gömmer sig i garderoben för att Ebba och Ivars föräldrar inte ska se henne.
13. Vad är anledningen till att Ebba hänger in mammas kappa i garderoben?
Anledningen till att Ebba hänger in mammas kappa i garderoben är att Ebba inte vill att mamma ska upptäcka Fröken Spöke som är i garderoben.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

14. Vem är det pappa ser när han tittar ut genom fönstret?
Pappa ser Fröken Sparre utklädd till mumie när han tittar ut genom fönstret.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

15. Hade Ebba kunnat göra på något annat sätt än att gömma Fröken Sparre i garderoben när mamma och pappa kom hem?
Eget svar.
16. Ebba och Ivars föräldrar pratade om jobbet när de åt middag. Vad brukar ni prata om när ni äter middag?
Eget svar.

Kapitel 4 – Bus eller godis

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

17. Varför gick barnen bara till husen som hade en pumpa utanför?
De gick till husen som hade pumpa utanför för att pumpan visar att de vill ha besök.
18. Vad tycker rektorn var dumheter?
Rektorn tycker att det var dumheter att Ebba sa att det var rektorns hund Sigge som bet Fröken Sparre.
19. I vilka hus fick Ebba, Ivar, Hassan och Fröken Sparre godis när de gick sin bus- eller godisrunda?
De fick godis i alla hus de ringde på.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

20. Vad tror du är anledningen till att Ivar gömde sig bakom Fröken Sparres rygg när det kom en hund?
Eget svar.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

21. Vad tror du att Fröken Sparre vill göra på kyrkogården?
Eget svar.

Kapitel 5 – Graven

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

22. Vem var Arvid Speleman?
Arvid Speleman var en musiklärare som Fröken Sparre hade arbetat med.
23. Hur tände Fröken Sparre ljuset som hon satte på graven?
Fröken Sparre tände ljuset genom att knäppa med fingrarna. Då kom det en låga som hon tände ljuset med.
24. Vad är det som gör att Ivar tror att Fröken Sparre gillade Arvid?
Ivar tror att Fröken Sparre gillade Arvid för hon blev tyst och fick tårar i ögonen när hon pratade om honom.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

25. Arvid Spelemans namn kan göra att man kan lista ut att han gillar musik. Hur kan man lista ut det?
Man kan lista ut att Arvid Speleman gillar musik genom hans efternamn Speleman. Speleman kan man kalla en musiker.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

26. Det stod att gravstenen var så gammal att det växte mossa på den. Hur gammal tror du att stenen var?
Eget svar.

Kapitel 6 – Rektorns röda näsduk

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

27. Hur tror Hassan att rektorn kan bli snällare?
Hassan tror att om de är snälla så kanske rektorn blir snällare.
28. Var bodde rektorn?
Rektorn bodde i en villa med stor trädgård tillsammans med sin fru.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

29. Varför ångrade rektorn sig och sa att de slapp kvarsittning?
Rektorn ångrade sig när han förstod att de kom för att lämna tillbaka hans röda näsduk.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

30. Hur tror du att Fröken Sparre ska ge rektorn en läxa?
Eget svar.

Kapitel 7 – Bus

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

31. Hur skrämde Fröken Sparre rektorn och hans fru?
Fröken Sparre skrämde dem genom att först knacka på fönstret och när de såg henne utanför gled hon igenom väggen in i vardagsrummet. Efter det sa hon bus eller godis högt med en mörk röst.
32. Vad fick Fröken Sparre av rektorns fru?
Fröken Sparre fick en chokladask av rektorns fru.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

33. Varför blev rektorn vit i ansiktet?
Rektorn blev vit i ansikte för att han blev rädd.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

34. Vad tror du att Fröken Sparre viskade i rektorns öra?
Eget svar.

Kapitel 8 – Choklad

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

35. Vad viskade Fröken Sparre till rektorn?
Hon viskade att den som är elak möter elaka spöken. Men den som är snäll möter bara snälla spöken på halloween.
36. Vem tror barnen att det kan vara som spelar flöjt på kyrkogården?
Barnen tror att det kan vara Arvid Speleman som spelar flöjt på kyrkogården.
37. Hur lät musiken som de hörde på kyrkogården?
Musiken de hörde på kyrkogården lät sorglig.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

38. Varför säger Ebba att det blir ännu fler ljus på gravarna på kyrkogården imorgon?
Då är det Alla helgons dag och man tänder ljus på kyrkogården.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

39. Vad tror du att klockan är när de går hem och varför tror du det?
Eget svar.

Kapitel 9 – Alla helgons dag

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

40. Varför spelar Ebba och Ivars mamma en låt med Elvis när de är på kyrkogården?
Ivar och Ebbas mamma spelar en låt av Elvis för att deras morfar gillade Elvis musik när han levde.
41. Hur vet Ebba och Ivar att Fröken Sparre har varit vid musikleärens grav?
Ebba och Ivar vet att Fröken Sparre har varit vid musikleärens grav för de såg chokladasken, som Fröken Sparre fick, vid graven.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

42. Varför tror du att man går till kyrkogården och tänder ljus när det är kväll?
Eget svar.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

43. Tror du att Fröken Sparre träffade musikleären vid hans grav?
Eget svar.

Analyserande frågor

44. Slutade boken som du trodde?
Eget svar.
45. Hade boken kunnat sluta på något annat sätt? I så fall vilket?
Eget svar.